

Επιμνησίου

Δόμνα Βιζβίση Αινια. Λε. Μινω. Ήρωϊκήν Ζαχαρία

422a

Ελληνίς

Τιμῶσα τὴν γενναϊοκαρδὸν Ἀμερικὴν, κοί-
τιδα τοῦ Διεθνoῦς ἡμῶν Συμβουλίου, ζῆτῶ νὰ
σκεφθῶμεν ὅλοι ἕμοῦ τοὺς «Τρεῖς Ἀστέρας»
τοὺς ὁποίους ἠνόμεζεν ὁ Whitman.

εὐχομαι νὰ συνεργασθῶμεν ὅλα τὰ Ἐθνικὰ
Συμβόλια τοῦ κόσμου, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες
καὶ οἱ ἄνδρες πάσης γωνίας τῆς γῆς, ἐλεύθεροι,
ἠνωμένοι, προοδευόντες.

Washington D. C. Μαΐου 4 1925.

«Ὁμάδα»—«Ἐξέλιξιν»—«Ἐλευθερίαν».
Μὲ τὴν τριάδα αὐτήν, εἰκόνα τῆς Ἀρμονίας,

ΕΛΛΗ ΧΑΡ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

ΑΠΟ ΤΑΣ ΗΡΩΙΔΑΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ
ΥΠΟ ΕΛΠΙΝΙΚΗΣ Μ. ΣΑΡΑΝΤΗ

ΜΙΑ ΗΡΩΙΣ ΘΡΑΣΑ

ΔΟΜΝΑ ΒΙΖΒΙΣΗ

Εγνήσις
Προσέτιον Μνιατά
Ἰν Ἐθνικῶν Συμβολίῳ
Ἰωὺν Συμμιτῶν
1925 Ἰουλι-Ἰουλίου

Ὁ κ. Λαμέρας, ὁ μετὰ τόσης θέρμης μνη-
μονεύσας ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσῶ» τὰς
ἡρωίδας τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐλησμόνησε νὰ
μνημονεύσῃ τὴν ἡρωίδα τῆς Θράκης, τὴν Δόμναν
Βιζβίση.

τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ ἐνόηται μὲ τοὺς Ψαρρα-
νοὺς καὶ λαμβάνει μέρος εἰς τὸν βομβαρδισμὸν
τοῦ φρουρίου τοῦ κόλπου. Ἐκεῖ ἡ Δόμνα λαμ-
βάνει τὸ βάπτισμά τοῦ πυρός. Καὶ ἀπὸ τότε θὰ
ἴδῃτε εἰς τοὺς καταλόγους τοῦ Ἑλληνικοῦ στό-
λου «Μοῖρα Ψαρρῶν, πλοῖα τόσα, ἕνα τῆς Λή-
μινου καὶ ἕνα τῆς Αἴνου». Αὐτὸ εἶνε τὸ βροῖκι
τοῦ Βιζβίση καὶ τῆς Δόμνας.

Εἰς τὸ πανηγυρικὸν τεῦχος τῆς «Journal
des Hellènes» τῶν Παρισίων, τὸ ἐκδοθὲν
ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τῆς Ἐκατονταετηρίδος τῆς
Ἐπαναστάσεως, ὁ κ. Κ. Ράδος, καθηγητῆς τῆς
Ἱστορίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ
Πρόεδρος τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἐ-
ταιρείας, γράφει διὰ τὴν Δόμναν Βιζβίση τὰ
κάτωθι :

Καὶ βλέπουν τὸ Αἰνίτικο βροῖκι στὸν Βόλο
καὶ σὶν Νέαν Τσόλα. Οἱ ἄρματολοι ἀπὸ τὴν
Φθιώτιδα κτυποῦνται μὲ τοὺς Τούρκους τοῦ
Ζεῦτον καὶ πρέπει νὰ ἀποσυρθοῦν μέχρι τῆς
Ἁγίας Μαρίας, ἀπέναντι τῶν Θερμοπυλῶν.
Ὁ πλοίαρχος Βιζβίσης τρέχει μὲ τὸ πλοῖόν του
εἰς βοήθειάν των κοί μὲ τὰ δέκα ἕξ κανόνια
βομβαρδίζει τοὺς Τούρκους, δύο γολέταις λαμ-
βάνουν μέρος εἰς τὴν μάχην. Ἄλλ' ὁ Βιζβίσης
σκοτώνεται καὶ ἡ μάχη ἐξακολουθεῖ σφοδρά
τότε ἀναδεικνύεται ὁ ἡρωϊσμός τῆς Δόμνας·
διατάσσει νὰ κατεβάσσουν εἰς τὸ κύτος τοῦ πλοῖ-
ου τὸν νεκρὸν τοῦ συζύγου της καὶ τὰ παιδιά της
καὶ αὐτὴ ἀνεβαίνει εἰς τὴν σκοπιάν καὶ ἀπ' ἐκεῖ
διευθύνει, πλησιάζει πρὸς τὴν ξηρὰν, οἱ κανο-
νιαὶς πέφτουν ἐπάνω στοὺς Τούρκους καὶ οἱ ἄρ-
ματολοι ἐπιβιβάζονται καὶ σώζονται.

» Ἡ Θράκη προσέφερεν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς
Ἀνεξαρτησίας μίαν ἀπὸ τὰς τέσσαρας μεγάλας
γυναῖκας τῆς Ἐπαναστάσεως, τὴν ἡρωίδα καὶ
ᾗδεὸν ἴσην πρὸς τὴν περιφημὴν Λασκαρίναν
Μπουμπουλιναν, τὴν Δόμναν Βιζβίση. Αἱ ἄλλαι
δύο εἶναι ἡ Ἀσήμω Γκούρα καὶ ἡ Μανδῶνα ἰ)
Μαυρογένη.

Μετά, πηγαίνει εἰς τὴν Χαλκίδα, εἰς τὸν
ἰσθμὸν τῆς Εὐβοίας, ἔχει ἐντολὴν νὰ ἀποκλείσῃ
τὸ στενὸν, ἀρπυνηεῖ πολλὰς νύκτας εἰς τὸν λιμένα
τῆς Αἰλίδος, ὅπου ἡ σκά τὸ Ἀγαμέμνωνος
θεωρεῖ μὲ εὐχαρίστησι τὰ νέα ἑλληνικὰ πλοῖα.

» Ἡ Δόμνα Βιζβίση ἐγεννήθη εἰς τὴν Αἴνον
τὸ 1783· τὸ 1821 ἦτο ὑπανδρευμένη καὶ μητέ-
ρα πολλῶν παιδιῶν καὶ ὁ σύζυγός της Βιζβίσης
ἦτο πλοῦσιος πλοίαρχος. Ὅτε ἐξεργάγη ἡ ἐπα-
στάσις καὶ ὁ Ψαρραϊνὸς Γιαννίτης βομβαρδί-
ζει τὸ φρούριον ποῦ ἦτο στὸ νησί, ποῦ ἔφρατ-
τε τὸν κόλπον τῆς Αἴνου, ὁ Βιζβίσης δὲν συγκρα-
τεῖται πλέον, ἐγκαταλείπει ὅλην του τὴν περιου-
σίαν, παραλαμβάνει εἰς τὸ πλοῖόν του τὴν γυναῖ-
κα του, τὰ παιδιά του, χρῆματα, κοσμήματα,

Ἡ Δόμνα κανονιοβολεῖ τὰ στενά, ὁσάκις ὁ
Ὅμηρ πασῶς θέλει νὰ περάσῃ εἰς τὴν Στερεάν

ἰ) ΣΗΜ. «Ἑλλην.»— Μ α ν τ ῶ , ὄχι Μαντώνα.

Ἑλλάδα. Τὸ σημειώνει ὁ Φιλήμων, ὡς καὶ ὁ Σηπλιάδης εἰς τὰ Ἐπονημονεύματά του, ἐπίσης καὶ ὅλοι οἱ χρονογράφοι τῆς Ἐπαναστάσεως ἐξυμνοῦν τὴν ἀνδρείαν τῆς Δόμνας Βιζβίτζη. Ὁ Φιλήμων τὴν συγκρίνει πρὸς τὴν Μπουμπουλίαν: «Ἡ σύζυγος τοῦ πλοίαρχου Βιζβίτζη, λέγει, ἀνεδείχθη ἥρωίς, φρονεσθέντος τοῦ συζύγου της, ὁπότε ἀνέλαβεν ὡς ἄνδρας τὴν διοίκησιν τοῦ πλοίου».

Ὅλοι αἱ συναντήσεις τοῦ Ὀδυσσεῦς Ἄνδρουτσοῦ, ἀπεσταλμένου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ τουρκοφάγου στρατηγοῦ Νικίτα, ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ πλοίου τῆς Δόμνας, ἣ ποῖα ἐγένετο γνωστὴ καὶ εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Ὅτε ὁ στρατηγὸς Roche ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ μέρους τοῦ Γαλλικοῦ κομιτάτου διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὴν Γαλλικὴν πρωτεύουσαν τὰ παιδιὰ τῶν μεγαλειτέρων ὀπλαρχηγῶν τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐξήγησε καὶ τὸν υἱὸν τῆς Βιζβίτζη, ὁ ὁποῖος μετέβη εἰς τὴν Γαλλίαν μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ Κανάρη, Παπανικολῆ, Γιαννίτση, Βότσαρη καὶ Παλάσκα.

Ὁ Βιζβίτζης ἦτο ὁ φραιότερος ὄλων μετὰ τὴν λευκὴ του φουσιανέλλα, ἣ Κα Recamier τὸν λέαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν της ὡς καὶ ἡ δού-

κίσα d'Abrantés, ἥτις καὶ ἔκαυξάτο διὰ τὴν ἑλληνικὴν τῆς καταγωγὴν. Εἰκόνας τοῦ υἱοῦ τῆς Δόμνας ἐπωλήθησαν ἀπανταχοῦ τῆς Γαλλίας πρὸς ὄφελος τοῦ Ταμείου πρὸς παροχὴν πολεμοφοδίων εἰς τοὺς Ἑλληνας πολεμιστάς.

Τὸ ἱστορικὸν καὶ ἐθνολογικὸν μουσεῖον Ἀθηνῶν διατηρεῖ εὐλαβῶς εἰκόνα αὐτοῦ, ὅπου εἶναι χαραγμένοι οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἀπύθνυν ἡ Δόμνα εἰς τὸν υἱὸν τῆς ἀναχωροῦντα: «Θεμιστοκλῆ, θὰ ἀνατραφῆς καὶ θὰ μορφωθῆς διὰ τῆς Γαλλικῆς γενναιοδορίας, πιθανῶς νὰ ἤμῃαι νεκρὰ ὅταν ἐπανεέλθῃς, θὰ ἦσαι τότε μεγάλος, ἔχε σὸ τοῦ σου ὅτι πρέπει νὰ ἐδικτιθῆς τὸν πατέρα σου».

Διέτηρσεν ἐπὶ τρία ἔτη πλήρωμα 140 ἀνδρῶν, ἀλλὰ τὰ οἰκονομικά της ἐξηντλήθησαν καὶ τὸ βροῖκι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἀνθέξῃ καὶ νὰ ἐξυληρευθῆ τὰς ἀνάγκας τοῦ πολέμου, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡ κυβέρνησις, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ παρῆδος ἡ Βιζβίτζη, τὸ μετέτρεψεν εἰς πυρπολικὸν καὶ μὲ αὐτό, κατὰ τὸν Φιλήμονα, ἔκασαν τὸ 1824 τὴν Τούρκικη φρεγάδα τοῦ Χαζνὲ Γκεμισί.

Ἡ Δόμνα ἀπέθανε στὴν Σύρο.

H K^a HARRY HODGKINSON

Γυναῖκες δημοτικοὶ
σύμβουλοι. Ἡ κ. Har-
ry Hodgkinson εἶναι ἡ
πρώτη ἰνδῆ, ποὺ ἐξελέ-

ἦκε δημοτικὴ σύμβου-
λος στὸ δῆμο Βομβάης
τῶν Ἰνδιῶν.